

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2302/15-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Praha 10, Hornoměřolupská 873
Sídlo	Hornoměřolupská 873, 102 00 Praha 10 - Hostivař
E-mail právnické osoby	zs@hornomep.cz
IČ	62930729
Identifikátor	600041298
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Jiřím Dounáčem, ředitelem školy
Zřizovatel	Městská část Praha 15, Boloňská 478, 109 00 Praha 10
Místo inspekční činnosti	Hornoměřolupská 873, 102 00 Praha 10 - Hostivař
Termín inspekční činnosti	11. - 13. a 16. listopad 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Charakteristika

Právnická osoba vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“ nebo „škola“), školní družiny a školní jídelny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. Nejvyšší povolená kapacita školy 810 žáků byla v době inspekční činnosti využita ze 45 %. Vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Základní škola Hornoměřolupská – škola třetího tisíciletí“ (dále

„ŠVP“). Škola se profiluje zaměřením na rozšířenou výuku cizích jazyků, využívání informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“) a zdravý životní styl. Anglický jazyk je vyučován od 1. ročníku, jako další cizí jazyk škola nabízela v době inspekční činnosti němčinu a francouzštinu. Při škole je zřízena přípravná třída. Objekt je vybaven bezbariérovým přístupem.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Řízení školy

Ředitel školy (dále „ředitel“) se při řízení opírá o dlouhodobou koncepci rozvoje, která je reálná a daří se ji naplňovat. Systém řízení je funkční, organizační struktura školy je vhodně nastavena. Ředitel podporuje účinnost řízení stanovením části pravomocí své zástupkyni a dalším pracovníkům, využívá širšího vedení školy (garanty komisí jednotlivých vzdělávacích oblastí, výchovnou poradkyni, koordinátora ŠVP, metodika prevence ad.). Funkčním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, v níž jsou projednávány zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávání. Funkční systém kontrol poskytuje vedení školy potřebné údaje, které jsou vyhodnocovány ve všech důležitých oblastech včetně řídicích procesů, následně jsou přijímána potřebná opatření. Četná je pravidelná hospitační činnost, vyučující získávají konkrétní doporučení ke zlepšení výuky. Ředitel realizuje systematickou autoevaluaci školy, která se odráží v organizační kultuře a ovlivňuje její další směřování. Chod školy dotváří nadstandardní informační systém, umožňující konstruktivní spolupráci všech pedagogů. Ke zjištění postojů a podnětů zákonných zástupců využívá škola vedle přímé komunikace anket a tematických schůzek.

Personální podmínky

Koncepční práce vedení školy se odráží v příznivých personálních podmínkách. Stabilizovaný pedagogický sbor tvoří převážně zkušení, profesně zdatní učitelé s dlouholetou praxí. V době inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání celkem 30 pedagogů. Kromě dvou všichni pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady odborné kvalifikace požadované právním předpisem, jedna učitelka k doplnění potřebné kvalifikace studuje. Ředitel školy doložil, že podniká kroky pro získání kvalifikovaných pedagogů. Absence odborné kvalifikace neměla zásadní dopad na kvalitu sledované výuky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků podporuje profesní růst vyučujících. Soustřeďuje se na témata vycházející z potřeb realizace ŠVP, získané poznatky jsou uplatňovány ve výuce. Škola cíleně podporuje rozvoj pedagogických schopností začínajících učitelů, kterým poskytují metodickou podporu zkušení pedagogičtí pracovníci.

Materiální předpoklady

Materiální podmínky vzdělávání umožňují realizaci ŠVP na dobré úrovni. K výuce je využívána řada odborných pracoven (fyzika, chemie, počítačová pracovna, jazykové učebny ad.), k rozvoji tělesné zdatnosti žáci užívají dvě tělocvičny a rekonstruované venkovní víceúčelové hřiště s atletickou dráhou. Školní Informační centrum plní funkci multimediální učebny a žákovské knihovny, žáci je využívají i v době mimo vyučování. Zařízení školy je průběžně modernizováno (nové vybavení učebny fyziky a přípravné třídy, bezpečnostní přístupový systém do školy, rekonstruovaná školní jídelna). Pro výuku byly pořízeny prostředky ICT (např. osobní počítače, dataprojektory, digitální kamera), nové učebnice, učební pomůcky a školní potřeby. Školní prostředí je podnětné, zázemí učeben prvního

stupně je vhodné pro individuální činnosti žáků a umožňuje jejich relaxaci (knihovničky, konstruktivní stavebnice, pomůcky pro rozvoj jemné a hrubé motoriky apod.).

Finanční podmínky

Vícezdrojové finanční podmínky umožňují realizaci ŠVP. Poskytnuté prostředky ze státního rozpočtu určené na přímé vzdělávání a od zřizovatele na provozní náklady škola vylepšuje vlastními příjmy a doplňkovou činností. Řediteli se dařilo získávat další finanční prostředky např. na zabezpečení výuky dalšího cizího jazyka či zřízení přípravné třídy. Ředitel zajišťuje plynulý ekonomický chod organizace, předvídá a identifikuje možný výskyt rizik a operativně přijímá opatření k jejich odstranění.

Podmínky k realizaci vzdělávacího programu jsou na očekávané úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ve většině hospitovaných hodin **na prvním stupni** bylo efektivně využíváno dynamické střídání frontálních, skupinových i individuálních forem vzdělávání. Pedagogové vedli výuku věcně správně, použité metody práce odpovídaly stanoveným cílům i struktuře probíraného učiva. Neopomínali názornost, účelné využití učebních pomůcek, vhodně propojovali mezipředmětové vztahy. Obratně využívali souvislostí výuky s reálnými situacemi. Vzdělávání vytvářelo možnosti pro všestranný rozvoj osobnosti i prostor pro individuální tempo práce. Žáci měli dostatek příležitostí pro sebevyjádření, rozvoj komunikačních dovedností, logického a abstraktního myšlení. Střídání pestrých činností vedlo k jejich aktivitě a zájmu o výuku. Pracovní návyky žáků byly ve většině hodin na velmi dobré úrovni. Vhodnou motivací bylo vytvářeno pozitivní pracovní klima, je patrná důvěra žáků ve vyučující. Nedostatkem části sledovaných hodin byla absence shrnutí učiva v závěru vyučovací jednotky, kontroly porozumění a upevnění probraného učiva i méně časté závěrečné zhodnocení práce žáků.

U nejmladších žáků v prvních a druhých třídách učitelky převážně uplatňovaly metody grafomotorické podpory. Jejich účinnost snižovalo využívání sedacího nábytku, který v některých případech nezohledňoval individuální tělesnou výšku dětí - nebyly vytvořeny optimální podmínky pro stabilitu sedu a komplexní podporu psaní, omezena byla i možnost správného sezení.

V přípravné třídě uplatňuje vyučující s respektem k rozdílům ve vzdělávacích možnostech dětí cíleně efektivní podpůrné a speciálně-pedagogické vzdělávací metody. Rozvojové a vzdělávací pokroky dětí nejsou ale průběžně zaznamenávány. Možnosti systematického působení snižuje absence vedení pedagogické diagnostiky, která slouží ke sledování pokroků dětí a na základě jejich vyhodnocení jsou stanovovány vzdělávací cíle a postupy.

Pozitivním znakem sledovaných hodin **na druhém stupni** byla otevřená pracovní atmosféra, kázeň žáků a jejich přirozená komunikace s učiteli. Byl patrný individuální přístup (větší časový prostor na vypracování zadaného úkolu, práce s nadanými žáky), včetně vhodného a citlivě voleného individuálního přístupu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci prokazují odpovídající úroveň vědomostí a dovedností. Ve struktuře většiny vyučovacích hodin však scházelo průběžné formativní hodnocení práce žáků a závěrečné shrnutí probíraného učiva, nebylo využito vzájemné hodnocení ani sebehodnocení, které by umožnilo žákům uvědomit si rozsah získaných poznatků.

Hospitované hodiny jazykového vzdělávání (český, anglický, německý jazyk) měly odpovídající pracovní charakter, strukturu a řád. Vyučující měli jasně stanovený cíl, jehož naplňování průběžně sledovali a kterého se dařilo dosáhnout. Výuka byla metodicky velmi

dobře zvládnuta, projeví se pedagogické zkušenosti učitelů. Převládá řízený rozhovor doplněný vysvětlováním učitele a samostatnou prací žáků. Vhodně byly zařazeny relaxační prvky i didaktická hra. Atraktivitu výuky zvyšuje využívání fantazie a emocí žáků. Bylo patrné, že žáci jsou danému systému zvyklí a respektují jej. Zařazování domácích úkolů podporuje jejich pracovní návyky. Učitelé méně dbají na jazykovou kulturu žáků, nekorigují jejich nespisovné vyjadřování.

Ve sledované výuce matematiky a přírodovědných předmětů byla náročnost učiva volena přiměřeně věku žáků a jejich vzdělávacím možnostem. Pro větší názornost byly v některých hodinách využity prostředky ICT a učební pomůcky (mapy, nástěnné obrazy apod.). Vyučující vhodně propojovali probírané učivo s učivem předcházejících hodin a s praktickými znalostmi žáků. Převažující frontální výuka s využitím řízeného rozhovoru kombinovaná se samostatnou prací byla vzhledem k probíranému učivu a naplňování cílů vzdělávání účelná. Ojedinele převažovala aktivita vyučujících nad zapojením žáků. Účinnost výuky by zvýšilo zařazení experimentu nebo dovednostně praktických metod.

Na vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů vhodně navazují další školní a mimoškolní aktivity, které přispívají k všestrannému rozvoji osobnosti žáků. Nad rámec výuky jsou zařazovány např. exkurze, projektové dny, sportovní aktivity, škola v přírodě či kulturní akce. Ve spolupráci s externími subjekty jsou realizovány zájmové kroužky.

Průběh vzdělávání splňuje očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Individuální i skupinové výsledky žáků jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Škola získává zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání nejen kontrolní hospitační činností, ale rovněž pomocí interního a externího testování. Interní testování probíhá čtvrtletně od 4. do 9. ročníku, zejména v českém jazyce a v matematice. Škola získává podrobné informace, které jsou analyzovány a využívány zejména pro přijetí vhodných opatření ke zlepšení výuky (např. využití disponibilní dotace k posílení matematiky, českého jazyka a přírodovědných předmětů). V dosahovaných výsledcích externí evaluace (matematika, český a anglický jazyk) se projevuje standardní průběh vzdělávání na prvním i druhém stupni. Vedle běžných způsobů ověřování osvojené míry znalostí žáků je čtvrtletně využíváno i sebehodnocení, jedná se však o individuální záležitost v rámci jednotlivých tříd.

Prevence studijního neúspěchu je na druhém stupni systémově řešena dělením početných tříd v matematice a českém jazyce. Škole se osvědčila individuální práce se žáky i jejich rodiči. O kvalitě výchovně vzdělávacího procesu vypovídají velmi dobré celkové výsledky vzdělávání, počet žáků s vyznamenáním mírně vzrostl. Ve sledovaném období dosahoval přibližně 68 %. Pozitivním výsledkem je stabilní průměrný počet zameškaných hodin na žáka. Díky důsledným opatřením a zejména díky intenzivní spolupráci se zákonnými zástupci se ve škole vyskytují neomluvené hodiny jen výjimečně. Počet uložených kázeňských opatření je minimální, výrazně převládají pochvaly. Nadaní žáci jsou motivováni možností účastnit se vědomostních i sportovních soutěží. O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci informováni běžným způsobem, navíc byla zavedena elektronická žákovská knížka.

ZŠ systematicky podporuje adaptační proces budoucích žáků prvních tříd (projekt *Škola nanečisto*), využívá spolupráce s mateřskými školami a rodiči. Děti z mateřských škol se mohou seznámit před zahájením školní docházky s prostředím ZŠ, učitelé 1. ročníku pro ně

připravují aktivity pro zatraktivnění školního prostředí. Přínosem pro snazší zapojení dětí do vzdělávacího procesu je zřízení přípravné třídy. Adaptaci v prvním roce školní docházky vhodně napomáhá motivační sumativní hodnocení. Přejít z prvního na druhý stupeň probíhá plynule, bez výrazných negativních změn v prospěchu.

Poradenský systém

Škola efektivně realizuje poradenské služby. Při identifikaci dětí s potřebou podpůrných opatření účinně pomáhá dobře nastavená spolupráce s psychologem z pedagogicko-psychologické poradny. Individuálním přístupem a spoluprací se zákonnými zástupci se škole daří snižovat školní neúspěšnost a řešit výchovné problémy žáků.

Prevence sociálně patologických jevů vychází z potřeb školy. Je realizována jako součást výuky a prostřednictvím nabídky volnočasových aktivit. Vhodným doplňkem jsou vybrané přednášky a besedy, ZŠ využívá možnost spolupráce s policií a integrovaným záchranným systémem. Díky práci třídních učitelů se daří podchytit některé problémy již v počátku. Realizace uplatňovaných forem prevence významnou měrou přispívá k tvorbě pozitivního klimatu školy.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Škola má účinně nastavený systém bezpečnosti a ochrany zdraví. Učitelé zajišťují nad žáky pedagogický dohled, o bezpečnostních rizicích je pravidelně poučují. Stanovená pravidla žáci dodržují. Vyskytují se drobnější úrazy, které vznikají nejčastěji při výuce tělesné výchovy a při sportovních činnostech. K větší bezpečnosti žáků přispívá nadstandardní víceetapové zajištění budovy.

Partnerství

Spolupráce s partnery má pozitivní dopad na vzdělávací proces. Vedení školy uskutečňuje směrem k zákonným zástupcům partnerský přístup, založený na konstruktivním dialogu. Škola aktivně vytváří prostor pro vyjádření názorů, s kterými dále pracuje. Možnost podílet se na chodu školy mají zákonní zástupci také prostřednictvím *Sdružení rodičů a přátel školy*. Součinnost se zřizovatelem je dlouhodobě na dobré úrovni, kvalitní formy spolupráce se odrážejí v organizaci široké škály regionálních akcí. Koordinovaná spolupráce s dalšími školami vede k užitečné výměně zkušeností mezi pedagogy a mj. k pořádání společných sportovních aktivit. Úzká kooperace probíhá se střední pedagogickou školou, sídlící v budově ZŠ.

Výsledky vzdělávání jsou na očekávané úrovni.

Další zjištění

Školní jídelna v kontrolovaném období neplnila průměrné výživové normy vybraných druhů potravin - v komoditách ryby, mléčné výrobky a luštěniny.

Závěry

a) *Silné stránky školy:*

- *systematické a účinné řízení;*
- *informační servis školy;*
- *individuální přístup pedagogů k žákům ve výuce;*

- *partnerský přístup k rodičům;*
 - *nadstandardní zajištění bezpečnosti vstupu do budovy školy.*
- b) *Zásadní a na místě neodstranitelné nedostatky:*
- *školní jídelna v kontrolovaném období neplnila průměrné výživové normy vybraných druhů potravin v souladu s vyhláškou o školním stravování.*
- c) *Návrhy na zlepšení stavu školy:*
- *využívání sedacího nábytku, který zohledňuje ergonomické požadavky žáků;*
 - *účinnější práce se závěry hodin;*
 - *v přípravné třídě vést pedagogickou diagnostiku, která zaznamenává pokroky žáků a umožňuje vyvozování záměrů pro další působení;*
 - *dbát na dodržování zásad spisovné češtiny.*
- d) *Zhodnocení vývoje školy od data poslední inspekční činnosti:*
- *škola i nadále poskytuje vzdělávání na očekávané úrovni, koncepčnost a systematickosti řízení se pozitivně projevuje v chodu organizace a zajištění prostředí, podporujícího vztah žáků ke vzdělávání.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- do 60 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) a zaslání zprávy o odstranění.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.a@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku č. j. MSMT-28055/2015-2 ze dne 31. 8. 2015, s účinností od 1. 9. 2015
2. Jmenování do funkce ředitele příspěvkové organizace Základní školy Praha 10, Hornoměřcholupská 873 ze dne 25. 6. 2007, vydané Úřadem městské části Praha 15, s účinností od 1. srpna 2007
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Základní škola Hornoměřcholupská - škola třetího tisíciletí“ platný od 1. září 2007 včetně dodatků, v aktuálně platném znění
4. Školní řád platný od 1. září 2015, v aktuálně platném znění
5. Personální dokumentace pedagogů k termínu inspekční činnosti
6. Rozvrhy učitelů a tříd pro školní rok 2015/2016
7. Třídní knihy v elektronické podobě vedené ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekční činnosti (výběr)
8. Školní matrika vedená v elektronické podobě k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy z jednání pedagogických rad vedené od školního roku 2013/2014 k termínu inspekční činnosti
10. Dokumentace výchovného poradce
11. Údaje o plnění spotřebních košů za měsíce leden až říjen 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Pešina v. r.

Mgr. Marie Pšenícová, školní inspektorka

Marie Pšenícová v. r.

Bc. Bohumila Pešková, školní inspektorka

Pešková v. r.

PaedDr. Jaroslava Rybová, školní inspektorka

Rybová v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Snížková v. r.

V Praze 10. prosince 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jří Doutnáč, ředitel školy

Jří Doutnáč v. r.

V Praze 17. 12. 2015